

საინფორმაციო სამახსოვრო ექიმებისათვის

www.coe.int/children

ევროპის მშენებლობა ბავშვებისთვის
და მათთან ერთად

 **Safe
Online**

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

ავტორი: მაია ცირამუა

ეს სახელმძღვანელო განხორციელდა Safe Online-ის მხარდაჭერით. ამ ნაშრომში გამოთქმული მოსაზრებები ეკუთვნის ავტორს და არ წარმოადგენს Safe Online-ის ოფიციალური პოლიტიკის ზუსტ ასახვას.

Safe Online არის ერთადერთი გლობალური საინვესტიციო მექანიზმი, რომელიც მიზნად ისახავს ბავშვების დაცვას ციფრულ სამყაროში. ინოვაციებში ინვესტირებისა და მნიშვნელოვანი მონაწილეების შეკრებით, Safe Online ხელს უწყობს ციფრული გარემოს შექმნას, რომელიც უსაფრთხო და შესაძლებლობების მიმცემი იქნება ყველა ბავშვისა და ახალგაზრდისთვის, ყველგან.

გაიგეთ მეტი: <https://safeonline.global/>

დიზაინი: Res Bonae Ltd.

ყდის ფოტო: Shutterstock.

© ევროპის საბჭო, თებერვალი 2025.

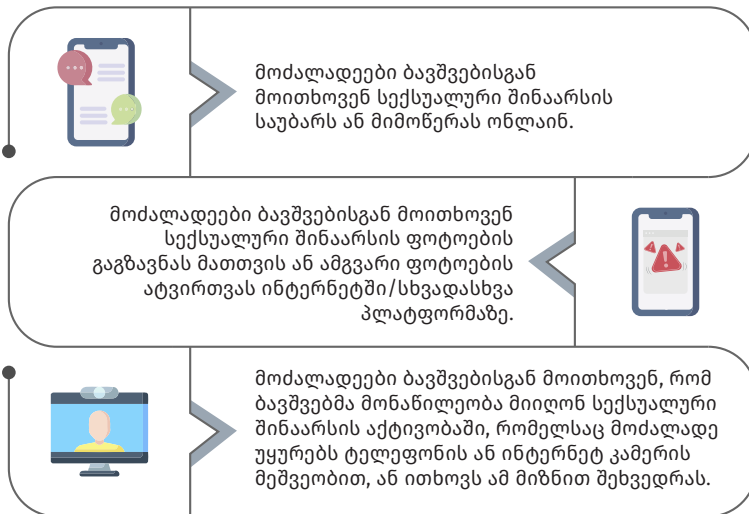
წინამდებარე პუბლიკაცია ორიენტირებულია იმაზე, რომ დაეხმაროს მედიცინის მუშაკებს (ექიმები, ექთნები) დაინახონ საკუთარი პროფესიული როლი ბავშვთა მიმართ სექსუალური ძალადობის, მათ შორის ონლაინ სექსუალური ძალადობის პრევენციის საქმეში, რათა მათ დროულად შეძლონ საფრთხის ნიშნების ამოცნობა, დროულად მიმართონ იმ უწყებებს და სპეციალისტებს, რომლებსაც ევალებათ ბავშვთა დაცვა სექსუალური ძალადობისგან და, რაც მთავარია, დაეხმარონ ბავშვებს საკუთარი უფლებების დაცვაში.

რას ნიშნავს ბავშვზე სექსუალური ძალადობა, სექსუალური ექსპლუატაცია და ონლაინ სექსუალური ექსპლუატაცია

ბავშვთა მიმართ სექსუალური ძალადობა: ბავშვთან სექსუალური ურთიერთობის დამყარება, როდესაც ბავშვს არ მიუღწევია კანონით დადგენილი სექსუალური თანხმობის ასაკისათვის ან, როდესაც მოძალადე იყენებს იძულებას, ძალას, მუქარას ან ნდობას, ზეგავლენას ან უპირატეს პოზიციას, მათ შორის ოჯახის გარემოში (ლანზაროტის კონვენცია). ბავშვის ჩართვა ისეთ სექსუალურ აქტივობაში, რომელსაც ბავშვი სრულად ვერ აცნობიერებს, არ შეუძლია მისცეს ინფორმირებული თანხმობა და რომლისთვისაც ბავშვი არ არის განვითარების ეტაპის მიხედვით მზად და რომელიც არღვევს კანონს და საზოგადოებრივ ნორმას (მსოფლიო ჯანდაცვის ორგანიზაცია).

ონლაინ სექსუალური ძალადობა და ექსპლუატაცია: წარმოადგენს სექსუალური ძალადობის ყველა ფორმას (ექსპლუატაცია, შევიწროება, გარყვანა, გრუმინგი/დაყოლიება ა.შ.), რომელიც ხორციელდება ციფრულ სივრცეში. ონლაინ სექსუალური ძალადობას შესაძლოა ასევე ჰქონდეს ფოტო, ვიდეო და აუდიო ფორმაც, როდესაც ხდება ძალადობის ჩანერა და ონლაინ გავრცელება ან ატვირთვა. ონლაინ ექსპლუატაციას შეიძლება ჰქონდეს შემდეგი სახე:

მოძალადის ქცევა ონლაინ-სექსუალური ძალადობისა და ექსპლუატაციის დროს:

ონლაინ მოძალადეები ხშირად იყენებენ პირადი ხასიათის ვიდეოების, საუბრის ჩანაწერის და გამოსახულების გავრცელების მუქარას იმისათვის, რომ ბავშვებს აიძულონ მათი ნების წინააღმდეგ მოქმედება. მათ შესაძლოა ბავშვისგან მოითხოვონ დამატებითი სექსუალური შინაარსის აქტივობებში მონაწილეობა და ამით დააშანტაჟონ.

რა ცვლილებებია ბავშვის ქცევაში, რაც არ უნდა გამოიჩინოს სამედიცინო სფეროს ნარმოადგენელს?

ფიზიკური ნიშნები

აუხსნელი დაზიანებების ქონა
სხეულზე

ქცევის ან გარეგნობის მოულოდნელი და
აუხსნელი ცვლილება

სექსუალურად გადამდები დაავადებების ან
ორსულობის ტესტის განმეორებითი გაკეთება

შარდ-სასქესო გზების ინფექციის
განმეორებითი სიმპტომები და მასთან
დაკავშირებული სამედიცინო მდგომარეობები

განმეორებითი ორსულობა, ორსულობის შეწყვეტა
და სხვა

ალკოჰოლის მიღება

ნივთიერებების მიღება

პირადი ჰიგიენის და თვითზრუნვის
ნაკლებობა

თვითდაზიანების ნიშნები სხეულზე

ფსიქოლოგიური ნიშნები

 დაბალი თვითშეფასება

 კვებით პრობლემები

 სუიციდური იდეები და ფიქრები

 დისოციაცია

 დეპრესია

 შფოთვა

 ძილის დარღვევა/ღამის კოშმარები

 სწავლის სიძნელები

 მიჯაჭვულობის ნაკლებობა ან მიჯაჭვულობის დარღვევა და სხვა

ქვევითი ნიშნები

სკოლის გაცდენები ან სკოლიდან დათხოვნა ქცევის პრობლემის გამო

ღამის გათენება სახლის ან ზრუნვის სისტემის გარეთ

საჩუქრების მიღება უცხო პირებისგან

უცნობი და საეჭვო წარმოშობის ნივთების აღმოჩენა ბავშვთან (ფული, მობილური ტელეფონი, ალკოჰოლი და სხვა)

ძალადობრივ დაჯგუფებებთან ურთიერთობა

გარეგნობის მოულოდნელი შეცვლა

სექსუალიზებული ტანსაცმლის ჩაცმა

უცხო ადამიანებთან ურთიერთობა

ოჯახის წევრებთან, მეგობრებთან და ახლობლებთან შემცირებული კომუნიკაცია

უცხო მანქანებით გადაადგილება

გაცილებით მაღალი ასაკის შეყვარებულის ყოლა და სხვა

თუ ბავშვმა გაგზიარათ საქსუალური ძალადობის გამოცდილების შესახებ

შეინარჩუნეთ სიმშვიდე და არ აარიდოთ თავი ბავშვთან საუბარს. საუბრისათვის შექმენით პრივატული სივრცე. დაამყარეთ ბავშვთან თანასწორი ურთიერთობა. იყავით მხარდამჭერი - პირველ რიგში უთხარიტ ბავშვს, რომ გჯერათ მისი. დაამშვიდეთ, არ დაპირდეთ ისეთ რამეს, რასაც ვერ შეუსრულებთ. აუხსენით, რომ მის მიერ გაზიარებული ინფორმაციის ნაწილის გაზიარება მოგიწევთ სამართალდამცავებთან ან სოციალურ მუშაკთან მისივე უსაფრთხოების დაცვის მიზნით. არ გახდეთ ბავშვისთვის დამატებითი სტრესის წყარო, არ დაადანაშაულოთ - ნუ მოახდენთ ბავშვის ქცევის შეფასებას და განსჯას, ეცადეთ ბავშვის ტრავმირება არ მოხდეს თქვენი წინასწარი განწყობების გამო ან თქვენთან ურთიერთობის პროცესში, ვინაიდან, ამ შემთხვევაში გახდებით მის მიერ განცდილი ძალადობის და არა მხარდამჭერის ნაწილი. პატივი ეცით ბავშვის აზრს და ნათქვამს: მნიშვნელოვანია, რომ ბავშვმა იგრძნოს მისი აზრების, მისი პიროვნების პატივისცემა. გამახსენეთ ბავშვი: აუხსენით და დაარწმუნეთ, რომ მისი ბრალი არაფერი არ არის. არ დააძალოთ ბავშვს საუბარი მასთან, ვის მიმართაც ბავშვს ნდობა არ აქვს.

გახსოვდეთ, რომ თქვენი მიზანი არაა იმის შეფასება, რა მოხდა და კონკრეტულად რა ფაქტებს ჰქონდა ადგილი, არამედ ბავშვისთვის ისეთი მხარდამჭერი გარემოს შექმნა, რომ მან შეძლოს ამ გამოცდილების გაზიარება პროფესიონალისთვის.

ბავშვის მიმართ სექსუალური ძალადობის თუ
 ექსპლუატაციის (მათ შორის, ონლაინ გარემოში) საფრთხის
 არსებობის შემთხვევაში შეგიძლიათ მიმართოთ:

ბავშვთა ცხელ ხაზს	111
პოლიციას	112
სახალხო დამცველის ცხელი ხაზს	1481
სპეციალურ საგამოძიებო სამსახურს	199
არასამთავრობო ორგანიზაციას „პარტნიორობა ადამიანის უფლებებისთვის“	032 2 331 356

KAT

www.coe.int

ევროპის საბჭო არის ადამიანის უფლებათა მონიწივე ორგანიზაცია კონტინენტზე. იგი 46 წევრი სახელმწიფოსაგან შედგება, რომელთა შორისაა ევროკავშირის ყველა წევრი ქვეყანა. ევროპის საბჭოს ყველა წევრმა სახელმწიფომ ხელი მოაწერა ადამიანის უფლებათა ევროპულ კონვენციას - ხელშეკრულებას, რომლის ძირითად მიზანს ადამიანის უფლებების, დემოკრატიისა და კანონის უზენაესობის დაცვის უზრუნველყოფა წარმოადგენს. ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლო ზედამხედველობს კონვენციის შესრულებას წევრ სახელმწიფოებში.

